

Ο ΜΙΣΘΩΤΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ

Ἄμα ἐκάθησεν εἰς τὴν ἔδραν τοῦ ἀμαξίου του ὁ Ντοζᾶ, ἐστράφη πρὸς τὴν γυναῖκά του τὴν Ἰσταμένην ἐπὶ τοῦ κατωφλίου τῆς ἐξωθύρας.

— Καλὴν ἀντάμωσιν, Λουίζα.

— Προσπάθησε νὰ μᾶς φέρῃς ἓνα καλὸν ὑπηρέτην, τοῦ ἐφώναξεν ἡ Λουίζα.

— Θὰ προσπαθίσω... θὰ προσπαθίσω, ἐπανέλαβεν οὗτος.

Ὁ Ἴππος ἀνεχώρησε καλπάζων, ζωηρὸς, εὐδιάθετος. Ἡ πρωΐα τῆς ἡμέρας ἐκείνης τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου ἦτο ὄραιότης. Εἰς τὸν καιρὸν αἴρα ἐσκορπίζετο τὸ ἄρωμα τῶν ἀνθισμένων λειμώνων. Ὁ πατὴρ Ντοζᾶ, ἀπολαμβάνων τῶν ἀρωμάτων καὶ τῆς προῖνης δρόσου, ἀφῆκε τὰ ἡνία τοῦ Ἴππου, συγχρόνως δὲ καὶ τὰς... ἰδέας του, νὰ κυματίζουν....

Ὁ καιρὸς παρήλαθε ταχύς. Ἀκριβῶς πρὸ εἴκοσι τεσσάρων ἔτων, τὴν ἰδίαν ἡμέραν εἶχε μεταβῆ πάλιν εἰς τὴν πανήγυριν πρὸς ἀναζήτησιν ὑπηρετίας· καὶ τὴν αὐτὴν ἑσπέραν εἶχεν ὀδηγήσει εἰς Βουισσηναῖς νεαρὰν κόρην δειλὴν καὶ ἀδεξίαν, ἣτις δι' οὐδεμίαν ἐργασίαν ἐφαίνετο κατάλληλος. Ἐπὶ πλέον, ἡ ὑγίεια τῆς ἐφαίνετο διασαλευθεῖσα, οἱ χαρακτῆρες τοῦ προσώπου τῆς ἐμαρτύρουν κόπωσιν καὶ τὸ βλέμμα τῆς θλίψιν.

Καθ' ὁδὸν ὁ Ντοζᾶ ἀστενειόμενος τῆς εἶπε :

— Φαίνασαι, κόρη μου, σὰν νὰ ἔχῃς στραβοπατήση.

Καὶ ἐν τούτοις ὀλίγον χρόνον ἔπειτα ἡ νεαρὰ ὑπηρέτρια κατέστη δεξιωτάτη, πρόθυμος, καρτερική. Τόσην δὲ ἐντύπωσιν ἐνεποίησαν τὰ προτερήματά της εἰς τὸν κύριόν της, ὥστε μετὰ παρέλευσιν ἐνὸς καὶ ἡμίσεως ἔτους, τὴν κατέστησε σύντροφον τοῦ βίου του.

Τοιοῦτοτρόπως ἡ Λουίζα ἔγινε κυρία τῆς ἐπαύλεως τῶν

Buissonnais... Ἡ χρηστική γυναίκα! Ὁ Ντοζᾶ τῆς ὄφειλεν ἐνὸς τετάρτου σχεδὸν αἰῶνος ἡσυχίαν, χαρὰν, εὐτυχίαν ἀπόλυτον, ἥτις δὲν θὰ εἶχε τέλος, ἀν δὲν ἐπῆρχετο ἢ συμφορὰ, τὴν ὁποίαν ἐδοκίμασαν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ χειμῶνος. Ἐνα ὠραῖον μειράκιον τοὺς ἀνηράγη ἐντὸς ὀλίγων ἐβδομαῖδων ἀπὸ καλλιῶζουσαν φιλίσιν.

Ἄν δὲν ἔχανε τὸ παιδίον αὐτὸ ὁ Ντοζᾶ δὲν θὰ εἶχε τώρα ἀνάγκην μισθωτοῦ. Εἰς ἡλικίαν δέκα ἔξ ἔτων, ὁ υἱὸς του ὠδήγει τὸ ἄροτρον καὶ τὸν ἀνεπλήρου εἰς κάθε ἐργασίαν. Αὐτὸς μόνος ἤξιζε διὰ δύο ὑπηρέτας. Ὁ ἔρωσ του πρὸς τὴν γεωργίαν τὸν εἶχε τόσον ἀπορροφήσει, ὥστε πᾶσα τέρψις ἢ ἀνάπανσις τὸν ἀφῆναν ἀδιάφορον. Ποίαν ἄβυσσον εἶχεν ἀνοίξει ὁ θάνατός του εἰς τὴν οἰκογενειακὴν ἐστίαν!... Ποία μελαγχολία ἐβάρυνε τὴν ψυχὴν τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς διὰ τὴν ἀπώλειάν του!...

Τὸ ἀμάξιον ὠδηγήθη εἰς ἓνα σταῦλον καὶ ὁ Ντοζᾶ ἐπορεύθη μετὰ βῆμα εἰς τὴν πανήγυριν, ὅπου ἔφθασεν ὀλίγον ἀργά. Ἐπὶ τῆς πρὸ τοῦ γάρθηκος τῆς ἐκκλησίας μικρᾶς πλατείας τὸ πλῆθος ἤτο πικνότερον. Ἦσαν ἐκεῖ τρεκόσιοι σχεδὸν νέοι μετὰ ὄμην φαιδρὰν, προδίδουσαν ὑγείαν καὶ ρώμην. Μερικοὶ εἶχαν διὰ νύσση πίπτε ἢ ἔξ λεύγας διὰ νὰ προσφέρουσαν τοὺς ἰσχυροὺς βραχιονιάς των εἰς τὴν ὑπερήφανον ἐκείνην γῆν τῆς Βουργουνδίας, τὴν ἐπιτόνως ἐνίοτε ἀνασκαπτομένην, ἀλλὰ γόνιμον καὶ εὐφοροτάτην πάντοτε δὲ διατεθειμένην νὰ χύσῃ ἀφθόνως τὸ αἷμα τῆς εἰς τὴν καρδίαν τοῦ κλήματος ἢ εἰς τὰς ρίζας τοῦ χρυσοῦ σίτου.

Ὁ Ντοζᾶ ὀλίσθησεν ἐντὸς τοῦ πλῆθους. Μεταξὺ δύο ὀμίδων παρετήρησε νεαρὸν ἄνδρα, μελάγχρουν, ρωμαλέον, οὐτινος ἦ συμπαθῆς φυσιογνωμία καὶ ἡ σεμνὴ στάσις εἴλκυσαν τὴν προσοχὴν του.

— Ἐμισθώθης, παιδί μου; τὸν ἠρώτησε.

— Ὅχι ἀκόμη.

— Θέλεις νὰ ἔλθῃς εἰς διαπραγματεύσεις μοζύ μου;

— Εὐχαρίστως.

— Πᾶμε λοιπὸν νὰ δροσιθοῦμε στὸ καπηλειό. Ὅμιλεῖ κανεὶς καλλίτερα καθήμενος παρὰ ὄρθιος.

Εἰς τὸ οἶνοπωλεῖον ὁ Ντοζᾶ, ἐπλήρωσε μέχρι στεφάνης δύο ποτήρια οἴνου Βουργουνδείου.

— Γνωρίζεις ἀπὸ ἄροτρον;

— Τὸ ὀδηγῶ ἀπὸ 18 ἔτων.

— Ἐτελείωσες τὸ στρατιωτικόν ;

— Ἀφέθην τὸ παρελθὸν ἔτος.

— Εἶσαι ἀπὸ τὰ περίωρα;

— Ἀπὸ τὴν Colanges.

— Διάβολε !... Ἀπέχει τοῦλάχιστον ἕξ λεύγας ἀπὸ δῶ... Ἐ-
καμες ὅσον δρόμον ἔκαμα καὶ ἐγὼ, διὰ νὰ εἶδῃς εἰς τὴν πανή-
γυριν !... Καὶ ἔχεις ἀκόμη τοὺς γονεῖς σου εἰς Colanges ; Ἀλλὰ
πιε λοιπόν. Κένωσε μὲ μιᾶς τὸ ποτήρι σου.... Ἐγὼ δὲν ἔχω κα-
λὴν ἰδέαν δι' ἀνθρώπους ποῦ σκυθρωπάζουν πρὸ τοῦ φαγητοῦ
ἢ τοῦ ποτοῦ. Εἰς τὴν τράπεζαν ἀναγνωρίζω τὴν ἀξίαν τοῦ ὑπη-
ρέτου. Εἰς καλὸν λάφυργα ἀναλογεῖ καὶ ἰσχυρός βραχίων.

Ὁ νεανίας ἐμειδίασε, ἐκένωσε τὸ ποτήριόν του καὶ εἶπε μὲ φω-
νὴν βραδεῖαν καὶ ὕψος μελαγχολικόν :

Εἶμαι παιδί νόθο. Ἐφοίτιστα εἰς τὸ σχολεῖον μέχρι τοῦ ἑνδεκάτου
ἔτους τῆς ἡλικίας μου. Ἐπειτα ὑπηρετήσα εἰς διαφόρους ἐπαύλεις.
Ἡ ζωὴ δὲν ἦταν πολὺ γλυκεῖα γιὰ μένα. Ὅχι διότι εἶχα κάποιον
ἰδιαιτερον λόγον διὰ νὰ ὑποφέρω. Ἀλλ' ὅταν κανεὶς αἰσθάνεται
τὸν ἑαυτὸν του μόνον μελαγχολεῖ γιὰ τὸ τίποτε... Μοῦ ἐχρειάζετο
ἡ μητέρα μου διὰ νὰ χύνῃ τὴν χαρὰν στὴν καρδίαν μου. Δυστυ-
χῶς γιὰ μένα, ἀλλ' εὐτυχῶς γι' αὐτὴν, ἡ μητέρα μου ὑπανδρεύθη.
Δὲν ἐτόλμησε ὅμως νὰ φανερώσῃ εἰς τὸν σύζυγόν της ὅτι εἶχε
παιδί. Ἀλλὰ δὲν τὴν ἀδικῶ γι' αὐτό. Δι' ἓνα σφάλμα τῆς νεότη-
τος δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ κατατρίβωμεν ὀλόκληρον τὴν ζωὴν μας.
Ἄλλως τε ἡ πτωχὴ γυναῖκα ὑπέφερε περισσότερον ἀπὸ ἐμὲ διὰ
τὴν κατάστασιν αὐτῆν. Μάλιστα τὴν εὐγνωμονῶ καὶ τὴν θαυμάζω,
πῶς κατόρθωσε νὰ μὲ διαθρέψῃ χωρὶς νὰ διεγείρῃ τὰς ὑπονοίας
τοῦ ἀνδρός της. Διότι ἡ ἀνατροφὴ μου τῆς ἐστοίχισεν ἀρκετὰ χρή-
ματα. Εἶναι ἀληθὲς ὅμως, ὅτι εἶχε τὴν τύχην νὰ πέσῃ στὰ χέρια
ἑνὸς ἐξαιρετοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος ἐδείχθη πάντοτε τρυφερώτα-
τος πρὸς αὐτὴν. Καθὼς μοῦ λέγει, δὲν ὑπάρχει καλλίτερον πλᾶ-
σμα ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ τὸν ἀγρονόμον τῶν Buissonnaises.

“Ο Ντοζᾶ ἀνέτρεψεν ἐκ τῆς ταραχῆς καὶ τῆς συγκινήσεως τὴν ἐπὶ τῆς τραπέζης φιάλην.

— Διάβολε, πόσον εἶμαι ἀδέξιος!

Ἔπειτα διὰ φωνῆς θωπευτικῆς, ὡς νὰ κατέπνιγε λυγμόν τινα, ἠρώτησε :

— Ἔχεις πολὺν καιρὸν νὰ ἰδῆς τὴν μητέρα σου ;

— ὦ, ναί. Μετὰ τὴν ἐπάνοδόν μου ἐκ τοῦ στρατοῦ, μίαν μόνην φορὰν τὴν εἶδα, εἰς μίαν πανήγυριν, ὅπου μὲ εἶχε καλέσει. Μοῦ γράφει κάποτε.... Καλλίτερα ὅμως θὰ ἦσαν ἂν μοῦ ἔγραφε σπονώτερα, ἐπειδὴ κάθε φορὰ ποῦ λαμβάνω γράμμα της κλαίω σὰν παιδί.... Τὸν περασμένον χειμῶνα τὴν εὗρηκε μία συμφορὰ ἔχασεν ἓνα υἱόν.... Πτωχὸ παιδί! Ἐφαίνετο πολὺ καλό.... Φοβοῦμαι πῶς δὲν θὰ παρηγορηθῆ ποτὲ ἡ μητέρα μου.

Ἐνα κτύπημα ἐκλόνισε τὴν τραπέζαν.

— Σιώπησε ! ἐκραύγασεν ὁ Ντοζᾶ. Λυποῦμαι πολὺ νὰ σὲ ἀκούω.

Καὶ ἠγέρθη.

— ἔχεις φέρεи τὰ ἐνδύματά σου μαζὺ σου παιδί μου ;

— Μάλιστα, ἀπήνησεν ὁ νέος, δεικνύων μέγα κυλινδροειδὲς δέμα, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀποθέσει ἐπὶ τινος σκίμποδος.

— Αἶ, καλά! Πήδησε στὸ ἀμάξι, καὶ ἄς φύγωμεν. Ὅσον διὰ τοὺς μισθοὺς σου μὴ φοβῆσαι· σοῦ ὑπόσχομαι ὅτι θὰ εἶναι πάλιν ἱκανοποιητικοί.

Τρεῖς ὄρας βραδύτερον, ἡ ἄμαξα εἰσῆρχετο εἰς Buissonnaies.

Ἡ ἀγρονόμος διέσχισε τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὴν αὐτὴν φέρουσα κάνιστρον πλήρες τροφίμων. Ὁ Ντοζᾶ ἀφῆκε τοὺς χαλινοὺς, ἐπήδησε κατὰ γῆς καὶ ἐφώναξεν πρὸς τὴν σύζυγόν του :

— Λουίζα! σοῦ φέρω τὸν υἱόν σου.... Τὸν υἱόν μας!.... Σφάξε μίαν ὄρνιθα καὶ ἐτοίμασέ μας ἓνα καλὸν δεῖπνον!

Αἴγνα.

Κλειὸ Γαρουφάλη

Ἐπόλοιπον πρωτοχρονιάς. Ἀλήθεια γυναίκα. Δὲν ξέρω τί δῶρο θὰ στείλω εἰς τὴν ἀγαμὸν ἐκείνην θεῖαν σου...

— Καυμένε, δὲν τῆς στέλλεις μίαν ἀνώσυμον ἐρωτικὴν ἐπιστολήν; Θὰ χαρῆ τόσοσιν ἢ καυμένῃ....